ਪੂਰਾ ਬੈਂਚ

ਫੁਟਕਲ ਸਿਵਲ

ਭੰਡਾਰੀ, ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੋਨੀ ਜੇ.ਜੇ. ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ

ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ - ਫਰਿਆਦੀ ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ,- ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1950 ਦਾ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 533.

ਲੀਗਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਐਕਟ (XXIII) 1879 ਦੇ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਾਢ **ਦੇ** ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ ਧਾਰਾ 7 ਅਤੇ 9 ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫਰਿਆਦੀ ਦੇ ਲਾਇਸੰਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ— ਫਰਿਆਦੀ ਵਜੋਂ ਮੁੜ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਕਾਢ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 7 ਅਤੇ 8 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ- ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਟੈਸਟ ਨਾਮਾਂਕਣ ਜਾਂ ਮੁੜ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ

ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਟੈਸਟ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੇਸ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੇ ਉੱਚ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਜਾਗਣ ਦਾ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਅੰਤਰਾਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਇੰਨਾ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਬੇਮਿਸਾਲ ਕਿਰਦਾਰ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਆਯੋਜਿਤ (ਪਰ ਭੰਡਾਰੀ, ਜੇ.) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਢ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 12 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੈਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਕਿ ਡਿਸਬਰਮੈਂਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਹੋਈ ਸੀ ਜਾਂ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਸਨਮਾਨਯੋਗ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ

ਕਿ ਉਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ, ਸਗੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਲਈ ਵੀ ਫਰਜ਼ ਅਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਕਾਢ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 7 ਅਤੇ 8 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਫਰਿਆਦੀ ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਬਲੈਕਰ, ਮਿਤੀ 21 ਅਕਤੂਬਰ 1938 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਫਰਿਆਦੀ ਲਈ ਕੇ.ਐਲ. ਗੋਸਾਈਂ ਅਤੇ ਕੇ.ਸੀ. ਨਈਅਰ।

ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਏ.ਆਰ.ਕਪੂਰ.

ਆਰਡਰ

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੇ.

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਪਲੀਡਰ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 7 ਅਤੇ 8 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੂੰ 17 ਜੁਲਾਈ 1936 ਨੂੰ ਫਰਿਆਦੀ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 21 ਅਕਤੂਬਰ 1938 ਨੂੰ, ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੂੰ ਲੀਗਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਕਟ 1879 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ 12 ਦਸੰਬਰ 1933 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਉਸ ਨੇ ਪਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੂੰ ਛੁਪਾ ਲਿਆ ਸੀ।

ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ-

"ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤ੍ਰਹਾਂ ਅਯੋਗ ਦੱਸਦੇ ਹਨ; ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੇਈਮਾਨ, ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਲਾਪਰਵਾਹ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ,

ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੂੰ 1927 ਵਿਚ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 1931 ਵਿਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪੱਖ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।ਉਸ ਸਾਲ ਉਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਮਿਆਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਆਫੀ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਹੀ ਸਹੀ ਸਜ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਲਈ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੈਰਾ 16, ਅਧਿਆਇ 6-ਜੀ, ਵੋਲ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵੌਲਯੂਮ V ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:-

"ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼, ਜੇਕਰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਜਾਂ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ-

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਬੈਂਚ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬੈਂਚ 'ਤੇ ਬੈਠਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਉਸਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜੱਜ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਪੰਜਾਬ) ਹੁਕਮ, 1947 ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 13 (4), ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 13 (1) (2) (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। 15 ਅਗਸਤ 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਜੋਂ, ਸਗੋਂ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਜੋਂ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਐਲ. ਗੋਸਾਈਂ, ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੇ ਇੱਕ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਚਰਿੱਤਰ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 6 ਵਿੱਚ, ਕਾਢ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 7 ਅਤੇ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਨਵਰੀ 1939 ਵਿੱਚ, ਉਸਨੂੰ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਰਾਜ ਦੇ ਮਹਾਮੰਤਰੀ ਰਾਜਾ ਦੁਆਰਾ ਅਧੀਨ -ਸਕੱਤਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੂੰ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। , ਸਿਰਮੂਰ ਰਾਜ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਮੂਰ ਸਟੇਟ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਅਕਤੂਬਰ 1942 ਤੱਕ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, 13 ਅਕਤੂਬਰ 1943 ਨੂੰ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੂੰ 90 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੀ ਤਨਖਾਹ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਬਾਘਲ ਰਾਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ 3 ਨਵੰਬਰ 1943 ਤੱਕ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਮਾਰਚ 1948 ਵਿੱਚ, ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੂੰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ (ਸ਼ਹਿਰੀ ਪੁਨਰਵਾਸ) ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ 16 ਜਨਵਰੀ 1949 ਤੱਕ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

11 ਸਤੰਬਰ 1950 ਨੂੰ, ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੇ ਕਾਢ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਅਤੇ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐਲ. ਗੋਸਾਈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਦਾ ਘਰ ਵਿਚ ਸਨਮਾਨਯੋਗ ਚਰਿੱਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਵਕੀਲ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੂੰ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਰਾਜਾ, ਰਾਏ ਬਹਾਦੁਰ ਰਾਧਾ ਕਿਸ਼ਨ, ਵਿਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮੰਤਰੀ, ਸਿਰਮੂਰ ਰਾਜ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੇ. ਵੈਬ ਪਤਨੀ ਮੇਜਰ ਡਬਲਯੂ. ਐੱਫ. ਵੈਬ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧੀ, ਪੰਜਾਬ ਹਿੱਲ ਸਟੇਟਸ, ਅਤੇ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਅਫਸਰ, ਹਮੀਰਪੁਰ। ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਕੀਲ ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਮੇਹਰ ਚੰਦ, ਸ਼੍ਰੀ ਚਰਨ ਦਾਸ ਪੁਰੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੰਕਰ ਸਿੰਘ। ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਦੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੈਰ-ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਇਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਧਾ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ 3 ਨਵੰਬਰ 1943 ਨੂੰ ਬਘਲ ਰਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 3 ਜਨਵਰੀ 1944 ਨੂੰ ਬਘਲ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਥਾਣਾ ਸਦਰ ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੂੰ 3000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਚੈੱਕ ਨੂੰ 33,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਚੈੱਕ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ 33,000 ਰੁਪਏ ਕਢਵਾ ਲਏ। ਪੁਲਿਸ ਤਫਤੀਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਾਘਲ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ 30 ਨਵੰਬਰ 1943 ਨੂੰ ਚੈਕ ਨੰਬਰ 300354 ਦੀ ਕਾਊਂਟਰਫੋਇਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿੱਚ 3,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ ਕੱਢਿਆ ਸੀ। ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੇ ਖਾਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ 1 ਦਸੰਬਰ 1943 ਨੂੰ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੇ 33,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਰਕਮ ਬਾਘਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਢਵਾ ਲਈ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਰੁਪਏ 50,632-13-0 ਦੀ ਰਕਮ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ 1 ਫਰਵਰੀ 1944 ਨੂੰ, ਸ਼੍ਰੀ ਠਾਕਰ ਦਾਸ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਾਘਲ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਰਾਜੇ ਵੱਲੋਂ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਚਿੱਠੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦਿੱਤੀ।

"ਬਾਗਲ ਹਾਊਸ, ਸ਼ਿਮਲਾ,

ਮਿਤੀ 1 ਦਸੰਬਰ 1943

ਪਿਆਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਜੀ,

ਪ੍ਰਤੀ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਮਿਤੀ ਦਾ ਪੱਤਰ । ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਸ਼ਿਮਲਾ 'ਤੇ 33,000 ਰੁਪਏ (ਕੇਵਲ ਤੀਹ-ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ) ਦੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੈੱਕ ਦੀ ਕਮਾਈ, ਮੈਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਦੇ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧੀਵਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ, ਮੈਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਕਢ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਖਾਸ ਕੰਮ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਜ਼ੀਰ ਦੇ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਅਜੇ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧੀ ਨਾਲ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਰਸਮੀ ਜਵਾਬ ਦੀ ਉਡੀਕ ਹੈ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਸੇਵਕ ਨੂੰ 49 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਨਖ਼ਾਹ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਵਾਲੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਜ਼ੀਰ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤ੍ਰਹਾਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਪੰਦਰਵਾੜੇ ਤੱਕ ਮੇਰੇ ਰਸਮੀ ਜਵਾਬ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰੋਗੇ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ,

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ,

ਬਾਘਲ ਰਿਆਸਤ ਦਾ ਰਾਜਾ।”

6 ਫਰਵਰੀ 1944 ਨੂੰ ਬਾਘਲ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੇ ਬਜਟ ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ ਸਮੇਤ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਚੋਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ 16 ਮਾਰਚ 1944 ਨੂੰ ਪੰਡਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ। ਉਸ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਦੇ ਘਰੋਂ ਬਜਟ ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ ਸਮੇਤ ਕਈ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਬਰਾਮਦ ਹੋਏ। ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਦਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਾ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ। ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ 'ਤੇ 25 ਸਤੰਬਰ 1944 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 380 ਅਤੇ 420 ਦੇ ਤਹਿਤ 1944 ਦੇ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰ: 17/2 ਅਤੇ 18/2 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 22 ਦਸੰਬਰ 1944 ਨੂੰ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰ. 17/2 ਅਤੇ 18/2 1944 ਦਾ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਲਏ ਜਾਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਸ੍ਰੀ ਗੋਸਾਈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ 1944 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 17 /2 ਅਤੇ 18/2 ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ 25 ਸਤੰਬਰ 1944 ਅਤੇ 22 ਦਸੰਬਰ 1945 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਬਘਲ ਰਿਆਸਤ ਦਾ ਰਾਜਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਦਲੀਲ ਦਾ ਅੰਤਮ ਪੜਾਅ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜੇ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਸ ਰਾਜੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਝੂਠੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

1944 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 18/2 ਵਿੱਚ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੇ ਬਜਟ ਫਾਈਲਾਂ ਸਮੇਤ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਚੋਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕਾਗਜ਼ ਪੰਡਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਦੇ ਘਰੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦਾ ਇਸ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਪਿਆ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ-ਪੱਤਰ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਆਏ। ਪੁਲਿਸ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਦੁਆਰਾ 8 ਅਪ੍ਰੈਲ 1944 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਘਲ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੀ 1 ਦਸੰਬਰ 1945 ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹਰਦੁਆਰ ਵਿਖੇ ਕਮਿਸ਼ਨ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 356, ਮਿਤੀ 18 ਜੂਨ 1945 ਦੇ ਸ਼ਿਮਲਾ ਤੋਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਫਾਈਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਯੋਗ ਰਾਜ, ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ, ਨੰਬਰ 67, ਦੁਆਰਾ 18 ਜੂਨ 1945 ਨੂੰ ਹਰਦੁਆਰ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਰਾਜਾ 25 ਸਤੰਬਰ 1944 ਅਤੇ 18 ਜੂਨ 1945 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ।

25 ਜੂਨ 1945 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜਾ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਰਾਜਾ ਉਸ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਜਾਂਚ. ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਸ਼੍ਰੀ ਕੁੰਦਨ ਲਾਲ ਗੋਸਾਈਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ , ਰਾਜਾ 1944 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਨੰਬਰ 17/ 2 ਅਤੇ 18/2 ਵਿਚ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਸ ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਝੂਠੇ ਸਨ ।

1944 ਦੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 17/2 ਵਿਚ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ 1 ਦਸੰਬਰ 1943 ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਰਾਜਾ ਦੇ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਰਾਜਾ ਨੇ ਚੈੱਕ ਨੰਬਰ 300354 ਦੀ ਕਾਊਂਟਰਫੋਇਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 30 ਨਵੰਬਰ 1943 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸ਼ਿਮਲਾ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ 3,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ ਕੱਢਿਆ ਸੀ। 1 ਦਸੰਬਰ 1943 ਦੀ ਚਿੱਠੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ 30 ਨਵੰਬਰ 1943 ਨੂੰ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਰਾਜਾ ਨੂੰ 33,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੈੱਕ ਦੀ ਕਮਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ। । ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਚੈੱਕ 3,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਸੀ ਜਾਂ 33,000 ਰੁਪਏ ਦਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ 1944 ਦੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 17/2 ਵਿਚ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਤਲਾਸ਼ੀ 'ਤੇ 14 ਜਨਵਰੀ 1944 ਨੂੰ 1,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਸ ਤਰੀਕ 22 ਦਸੰਬਰ 1945 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੇ 4 ਫਰਵਰੀ 1946 ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ 1,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ-

"ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਰਕਮ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਅਸਲ ਸ਼ੱਕ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਰਕਮ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇ। "

ਹੁਣ, ਪਿਛਲੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੁਕਮ 27 ਮਾਰਚ 1947 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੇ 1,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ 14 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲੋਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ 1944, ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ।

ਜੋ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 1944 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 17/2 ਅਤੇ 18/2 ਵਿੱਚ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਦਾ ਆਚਰਣ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਤੇ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਪੁਨਰਵਾਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਫਾਈਲ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ 29 ਮਾਰਚ 1948 ਤੋਂ 16 ਜਨਵਰੀ 1949 ਤੱਕ ਉਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। 21 ਅਗਸਤ 1948 ਨੂੰ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੇ ਅਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਅਰਬਨ ਰੀਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ, ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 1933 ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਫਾਈਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ (ਸ਼ਹਿਰੀ ਪੁਨਰਵਾਸ) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਤਾ ਉਸਨੇ ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ **ਵਕੀ**ਲੀ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੂੰ 16 ਜਨਵਰੀ 1949 ਨੂੰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ (ਸ਼ਹਿਰੀ ਪੁਨਰਵਾਸ) ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕਾਢ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਅਤੇ 8 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਇਸ ਲਈ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੂਰੀ ਤ੍ਰਹਾਂ ਅਸਥਾਈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀਯੋਗ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੀ ਦਰਖਾਸਤ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਿਛਲੇ ਆਚਰਣ ਕਾਰਨ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੇ ਫਿਰ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਉਹ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ 9 ਜੁਲਾਈ 1949 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਮੈਂ ਹੁਣ ਕਾਢ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 7 ਅਤੇ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹਾਂ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੇ ਅਸਲ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਬਜਟ ਫਾਈਲ ਸਮੇਤ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 380 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੇ 11 ਸਤੰਬਰ 1950 ਅਤੇ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ 1951 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੇ ਦੋ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ। ਦੋਵਾਂ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਉਚਾਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 380 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਕੇਸ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਇਸ ਲਈ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰਜ਼ੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀਯੋਗ ਸੀ। ਜੋ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਸਥਾਈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀਯੋਗ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇੱਕ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੇ ਵਕੀਲ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਐਲ. ਗੋਸਾਈਂ ਆਪਣੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਅਤੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਦੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੈਂ ਇਸ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਜੋੜਦਾ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ, ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਦਾ ਆਚਰਣ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਨੰਬਰ 17/2 ਅਤੇ 1944 ਦਾ 18/2; ਦੂਜਾ, ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਵਕੀਲ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਾਰ; ਅਤੇ, ਤੀਜਾ, ਇਹ ਕਿ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 380 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਤੱਥ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਨੇ ਝੂਠਾ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੁਨਰਵਾਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਪੂਰੀ ਤ੍ਰਹਾਂ ਆਰਜ਼ੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਹੁਣ, ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੇ ਮਾਣ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਉੱਚ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਚ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਅੰਤਰਾਲ ਵਿਚ ਉਸਦਾ ਆਚਰਣ ਹੋਇਆ ਸੀ? ਇੰਨਾ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਅਬਿਰੂਦੀਨ ਅਹਿਮਦ ਮੁਖਤਿਆਰ (1), ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਲੀਗਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਕਟ, 1879 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਬੇਮਿਸਾਲ ਚਰਿੱਤਰ ਜਨਮ ਲਿਆ ਹੈ।

ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨ ਚੰਦਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਜੋ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਭਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਾਂਗਾ।

ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ।

(1) (1910-11') 15 ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. ਐਨ, 357.

ਭੰਡਾਰੀ, ਜੇ. ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਤ੍ਰਹਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਹਾਂ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1927 ਤੋਂ 1931 ਤੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ।' ਕਰੀਬ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਇਸ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੇ ਕਈ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬੇਈਮਾਨ, ਭਰੋਸੇਯੋਗ, ਲਾਪਰਵਾਹ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਹੀ ਇਕੋ-ਇਕ ਢੁਕਵੀਂ ਸਜ਼ਾ ਸੀ ਜੋ, ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ 'ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ **ਅਤੇ** ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਿਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 17 ਜੁਲਾਈ 1936 ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਕੀਲ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਭੁੱਲ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਆਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 21 ਅਕਤੂਬਰ 1938 ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਰੋਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਹੁਣ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜੋ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦੇ ਹਨ ਉਹ ਹਨ:

(1) ਕੀ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜੋ ਕਾਢ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 7 ਅਤੇ 8 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;

(2) ਕੀ ਇਹ ਅਦਾਲਤ 21 ਅਕਤੂਬਰ 1938 ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ; ਅਤੇ

(3) ਕੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਇੱਕ ਫਿੱਟ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ।

ਕਿਉਂਕਿ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਆਰ੍ਟਿਕਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਨਾਮ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਪੰਜਾਬ) ਆਰਡਰ 1947 ਦੇ 13(4) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ, ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮੁੜ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 21 ਅਕਤੂਬਰ 1938 ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦਾ ਨਾਂ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾਉਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਬਰਖਾਸਤ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਤਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਾਢ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 12 ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ, ਜੇਕਰ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਛੇਕ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਪਰ ਉਸ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜਿਸਦਾ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਮ ਅਤੇ ਹਰ ਸਮੇਂ ਲਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਜੋ ਬਰਖਾਸਤ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਨਿਯਮ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿ ਬੰਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੰਦ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਨਮਾਨਯੋਗ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਲਈ ਸਹੀ ਸੀ ਜੋ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ:-

"ਇਹ ਤੱਥ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਥੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਮਹਿਜ਼ ਬਕਵਾਸ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਦੇ ਜੁਰਮ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣਾ ਹੈ। ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਉਸਨੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਛੁਪਾਇਆ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਤੱਥ ਨਾ ਛੁਪਾਏ ਗਏ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਨਾ ਹੁੰਦਾ, ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ।"

ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਕੋਲ ਚੰਗੇ ਨੈਤਿਕ ਚਰਿੱਤਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਔਖੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ, ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ, ਆਪਣੇ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਧਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੀ ਨਿੱਜੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਜਨਤਾ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਰੋਸਾ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਮਾਮੂਲੀ ਕਾਰਨਾਂ, ਅਣਉਚਿਤਤਾ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਸਵਾਦ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ - ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਗਲਤ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨਾ। ਜੇ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ, ਦਾਖਲਾ-ਉਸਦੀ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਝੂਠੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਜਾਂ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਦਬਾ ਕੇ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਛੁਪਾਉਣਾ ਜਿਸਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ,

ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਜੋਖਮ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਖ਼ਿਆਲ ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਜਿਬ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਣ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਮੈਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਜਾਪਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ **ਰਿਹਾ** ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਦੂਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਆਚਰਣ ਪੂਰੀ ਤ੍ਰਹਾਂ ਬਦਨਾਮੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ 13 ਅਕਤੂਬਰ 1943 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਬਘਲ ਰਿਆਸਤ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 3 ਨਵੰਬਰ 1943 ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 3 ਜਨਵਰੀ 1944 ਨੂੰ ਬਾਘਲ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸਨੇ 1000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਰਤਾ ਨੇ 3,000 ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਕੇ 33,000 ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਕਢਵਾ ਲਏ ਸਨ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ, ਯਾਨੀ ਕਿ 6 ਫਰਵਰੀ 1944 ਨੂੰ ਰਾਜਾ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਰਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਕਾਗਜ਼ ਚੋਰੀ ਕਰ ਲਏ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਘਰੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 420 ਅਤੇ 380 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਦੋ ਕੇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਹੈ ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 420 ਅਤੇ 380 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਦੋ ਕੇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ।

ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਘਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਉਸਨੂੰ "ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫਸਾਇਆ ਸੀ ਜੋ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ"। ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ, ਰਾਜਾ ਲਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਦੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫਸਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਨੂੰ ''ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ'' ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੇ ਲਾਲਚ ਕਾਰਨ ਸਾਲ 1938 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸਨੂੰ ਸਾਲ 1949 ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਸ਼ਹਿਰੀ ਪੁਨਰਵਾਸ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਹ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਸਾਲ 1933 ਵਿੱਚ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਲਾਇਸੰਸ ਸਾਲ 1938 ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।ਸਾਲ 1944 ਵਿਚ ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਭੁੱਲਾਂ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਯੋਗ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਸੀ।

ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਹੈ। ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਹ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਬਹਾਲੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਕਮ ਕਰਾਂਗਾ।

ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਤਰਜਮਾਕਾਰ : ਸ਼ਰਨਬੀਰ ਕੌਰ